

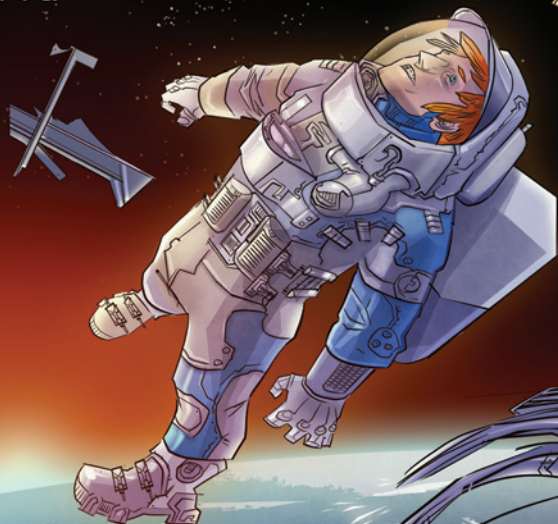
sci-fi · fantasy · horror

vol. 02

eFANTÁZIA

01 / 2013

stiffel
gálik
prostinák
majerová
remeň
sendlai
mrva



fantázia.sk

ISSN 1338-8592



eFANTÁZIA vol. 02

elektronická antológia fantastických poviedok

Všetko o Cene Fantázie: www.cenafantazie.sk

Denná dávka Fantázie: www.fantazia.sk

Videá: www.youtube.com/FantaziaMedia

Tweety: <http://twitter.com/cenafantazie>

*Ďakujeme Vám, že ste si eFANTÁZIU zakúpili
v oficiálnom predaji a veríme, že kúpenú publikáciu
nebudete ďalej rozširovať. Želáme vám fantastické čítanie.*



eFANTÁZIA vol. 02

číslo 01 / ročník II.

Vychádza 3x do roka.

Editor: Ivan Alakša

Vydáva: Fantázia media, s. r. o.

Cover illustration © Daniel Mihálik, 2013

Layout: Ivan Alakša

Všetky práva vyhradené.

Copyright © Fantázia media, s. r. o.

ISSN 1338-8592

IVAN ALAKŠA

eFantázia vol. 02

Ked som sa kedysi dávno, koncom osemdesiatych rokov minulého storočia, prelúskaval rodičovskou domácou knižnicou, veľa miesta v nej zaberali knihy z takzvanej edície Stopy. Mali rovnakú grafickú úpravu a ich zjednocujúcim prvkom bolo, dajme tomu, dobrodružstvo. A tak mohli vedľa seba stáť na pohľad veľmi podobné, pritom však veľmi odlišné knihy o náčelníkovi Apačov Winnetouovi a vesmírne scifička ako *Kolónia Lambda Pí* alebo *Skaza planéty Faena*. Keď teda hovorím o tom, ako som sa dostal k sci-fi, poviem zvyčajne – rovno od Winnetoua a akokoľvek šialene to znie, je to fakt. Pre mňa to znamená jedno – z fantastiky, teda spomedzi žánrov sci-fi, fantasy a horor – mi je srdcu najbližšie to prvé. Samozrejme to bolo podporené aj *Vesmírnou loďou Enterprise* a *Mesačnou základňou Alfa 1* – sci-fi seriálmi v rakúskej telke.

Aj z tohto dôvodu ma teší spolupráca so spoločnosťou Intel v našej súťaži **Cena Fantázie**, vďaka čomu sú podporované poviedky sci-fi a aj preto ma bavilo zostavovať túto malú e-antológiu. Na základe čoho teda boli vybrané poviedky do tohto vydania eFantázie?

Predovšetkým tentoraz bol výber obmedzený na žáner sci-fi. Následne som prihliadal na bodové hodnotenia porôt z dvoch posledných ročníkov Ceny Fantázie, teda 2011 a 2012 – samozrejme vyššie bodové hodnotenie znamenalo väčšiu šancu na publikovanie. Tretia vec však už bola pre mňa čisto subjektívna – poviedka ma musela niečím zaujať, prevkapiť, musela obsahovať (aspoň v rámci našej, domácej, fantastiky) niečo netradičné.

Taký **Tono Stiffel** napríklad do slovenskej sci-fi antológie jednoducho bezpodmienečne patrí. Jeho *Volanie orbity* je po

dlhom čase nový kúsok od neho a pre mňa tak trochu nečakané sa odohráva na Zemi po katastrofe, ktorá vyhladila celé ľudstvo. Alebo nie celé? „Vyšplhať“ sa na obežnú dráhu inak, ako na rakete – to už chce odvalu a kopec vedeckých znalostí. A tie Tono má. Samozrejme nechýba vzťah, trochu naivná láska, to už k jeho textom patrí a sedí to tam.

Pozrieť sa na svet robotov cez obyčajných slovenských remeselníkov z Ružomberku, poriešiť celosvetovú krízu vzťahu robotov a ľudí pri mariášovom stole a pohárikú slivovice a na konci to celé obrátiť na hlavu, to už chce odvalu. **Jano Gálik** to dokáže – bez problémov, s ľahkosťou a humorom, ktorý ukázal už v poviedke 9,02 v našej e-antológii *Utekajme, už ide!*. Jeho poviedka *Úkryt* je hračka s jednoduchým nápadom a zaujímavým koncom.

Tak, ako **Stanislav Prostinák**, by som sa na cestovanie v čase nepozrel, ani by mi to nenapadlo. Jeho *Peripetie cestovania v čase* sú na prvý pohľad iba o sexe (avšak kultivovane), potom však do toho vbiehajú aj iné chůtky s krutým koncom. Možno logika pri jeho cestovaní v čase dostáva na frak – teda určite – ale koho to zaujíma? Najprv som si pri druhom čítaní kreslil časové osy a prepojenia, ale nakoniec som to vzdal, o to predsa nejde. Podstatné je to, ako by sa človek choval, keby mal takú možnosť ako hrdinovia jeho poviedky? Z tohto by mohla byť slušná česká filmová sci-fi komédia v duchu tých starých, zo šesťdesiatych-sedemdesiatych rokov...

Pamätáte si na zábavný výlet na vesmírny krížnik zhýralosti vo filme *Piaty element*? Táto spomienka mi naskočila pri čítaní poviedky **Diany Majerovej** *Poker na Salsageve*. Nie, Diana sa v nej na nič nehrá, čo je práve to nezvyklé (v dobrom smere) v rámci slovenskej fantastiky. Napriek tomu, že ku koncu vysvitne, že sa na pozadí textu predsa len objavuje „niečo väčšie – viac galaktickejšie“, Diana to nepotrebuje riešiť a ďalej opisuje úplne banálny príbeh dvojice zlodejčkov napravujúcich inú, veľkú zlodejinu. A tým je to práve dobré

– taká scifistická jednohubka s pár zábavnými postavičkami pobehujúcimi po chodbách luxusného vesmírneho krížnika, ktorý má aj meno ako slovnú hračku.

Aj keď nápad na poviedku **Laca Remeňa** *Superorganizmus* bol o nahradení ľudského tela bionickými prvkami, teda o „kyborgizácii“, hlavný hrdina zažíva opačný proces. Telo mu je vrátené a on sa musí potýkať s úskaliaми objavovania možností ľudského organizmu. Stačí to na zápletku? Stačilo by, ale Laco pridáva ďalšie motívy – lásku ženy a stroja s dušou, zapojenie médií a bulvarizáciu procesu, vzťah „kyborgizovaného“ (rozumej – vylepšeného) otca k „obyčajnému“ synovi... A čo je najdôležitejšie – dôvody spätného procesu, ktoré skúma dvojica vyšetrovateľov, lebo iba postupne vychádza najavo niečo strašidelné...

Možno trochu (dosť) preháňam prirovnávajúc poviedku **Mira Sendlaia** *Čisté dieťa* k vesmírnej kovbojke Jossa Whedona, prípadne k *Blade Runnerovi*, ale nevádi. Konečne poviedka, v ktorej sa lieta od planéty k planéte, strieľa sa, zachraňujú sa bezbranné deti, androidi túžia po slobode a mimozemšťania sú ľudskejší ako ľudia. To niečo „veľké“, čo je v pozadí, je tu od začiatku jasné a povedané a nič viac neprekvapí, ale aj takúto fantastiku potrebujeme. Na Slovensku ako soľ.

V duchu tradície z minulého vydania eFantázie, ale trochu aj proti nej, na konci publikujeme úryvok z románu. Tentoraz je to *ZOE* od **Jána Mrvu**. Prečo zároveň proti tradícii? Lebo Jano svoj román zatiaľ nevydal. Momentálne je v štádiu úprav a hľadania vydavateľa. Takže zatiaľ ho nikde ešte v kompletnej podobe nenájdete, ale verím a držím Janovi palce, že sa vydavateľ nájde a tento postapokalyptický príbeh si budeme môcť prečítať celý.

Verím teda, že sa vám táto eFantázia bude páčiť, že si poviedky prečítate s chuťou ako ja a teším sa na ďalšie stretnutie s vami pri eFantázii vol. 03.

ANTON STIFFEL

Volanie orbity

Anton Stiffel patrí ku generácii SF autorov, objavených časopisom Fantázia a je to presne 15 rokov, čo v ňom debutoval poviedkou „Prejdi bránou a dotkni sa mojej duše“. Do slovenskej fantastiky vrátil lásku, romantiku, vzťah muža a ženy (alebo skôr chlapca a dievčaťa) na pozadí veľmi dobre zvládnutých hard SF kulis. Našej generácii (aspoň teda mne) pripomenul dva slovenské romány z polovice 80. rokov vydané v edícii Stopy: Kolónia Lambda Pí a Drion opúšťa Zem. Nieкто by povedal, že za tých pätnásť rokov nedokázal prísť s ničím ďalším, iní by povedali, že sa mu darí držať sa svojej „značky“ a stále v nej objaviť nový príbeh. Poviedka „Volanie orbity“ je Tonovým vôbec prvým pokusom v Cene Fantázie a minuloročná porota jej prisúdila desiatu priečku. Je možno aj dobre, že sa nedostala do finále a nebola teda zverejnená bez úprav – trošku sme sa s ňou mohli ešte „pohrať“ a vyladiť s Tonom niektoré pasáže.

Mimochodom, Tono bol úspešný v mnohých súťažiach (Cena Gustáva Reussa, Cena Karla Čapka, Cena slovenských fanúšikov fantastiky Istron a i.), publikoval v časopisoch (Fantázia, Kométa) a antológiách (Krutohlav, Mlok, Zachowuj się, jak porządny trup (Správaj sa ako poriadna mrtvola), Zárodky hviezd) a v roku 2002 bol spoluautorom zbierky poviedok Mozaika rôznobežných ciest. V poslednej dobe ste sa s jeho poviedkami mohli stretnúť na rôznych internetových portáloch a v príprave je jeho vlastná zbierka poviedok – Zabudnutý vesmír.

Vysoko nad horizontom sa nejasne črtal roztrieštený koniec orbitálneho kábla. Kedysi po ňom až na geostacionárnu obežnú dráhu stúpali výťahy plné ľudí a nákladu. V deň apokalypsy ho však dole, pri zemi, odstrihla nanovlna a teraz vytrčal z tmavosivých mrakov pripomínajúc ozrutnú niť, ktorá sa práve odpárala z oblačnej periny nejakého obra.

Zdanie však klamalo. Bol to Damoklov meč, ktorý sa mohol každú chvíľu zrútiť.

Vyšťveral som sa na najvyššiu ruinu v hodinovom dosahu od výstupnej šachty podzemného výskumného komplexu –

môjho útočiska. Mrazivý vietor ma šľahal po tvári, lomcoval slabu pritiahnutou kapucňou a snažil sa dostať pod hrubú bundu. Márne. Moja termokombinéza dokázala telesné teplo sčasti uchrániť. Vietor fúkal prakticky neustále a postupne som si naň zvykol ako na neodbytného spoločníka.

Z malého ošúchaného batoha som vytiahol staručký triéder a z jeho šošoviek, pokrytých škrabancami, som deravou vreckovkou opatrne zotrel prach. Ako z inej doby proti tomu vyzeral RR-vízor, ktorý som opatrne vybral z bočnej kapsy chránenej vypchávkou. Okuliarový set s mikrokamerami, pohybovými senzormi, gyroskopickými snímačmi a priehľadovým displejom pre rozšírenú realitu som našiel náhodou v zastrčenom sklade komplexu, keď som hľadal náhradné diely pre opravy kolabujúcich systémov. Jednoduchá UI bežala na starých poctivých kvantových procesoroch a možno aj to bol jeden z dôvodov, prečo táto rarita ešte stále fungovala. Domnieval som sa, že ju používali projektanti a konštruktéri pri výstavbe neutrínového detektora, kde všetko záležalo na presnosti a precíznosti. Pôvodné akumulátory dávno stratili kapacitu, no zo štiepných článkov požiarnych hlásičov sa mi podarilo zmontovať adekvátnu náhradu. Monotónny hlas UI bez štipky emócií bol už dlhý čas jediný, ktorý ma sprevádzal mojou samotou.

Ako poslednú som z vrečka bundy vybral hnedú fľaštičku s miniatúrnou lebkou nakreslenou narýchlo fixkou. Obsahovala jedinú kapsulu. Zatriasol som ňou, aby som sa presvedčil, že rýchlrozpuštná hmota kapsule nezvlhla a nie je prilepená o dno. Obsahovala batrachotoxín, jed z malých pralesničkovitých žiab, schopný zabiť ma do pol minúty. Súkromne som ju nazýval malé zadné dvierka a z času na čas som si ju potreboval ohmatať a uistiť sa, že existuje aj táto možnosť.

Hranica medzi beznádejou a pudom sebazáchovy bola tenká a krehká. Dávno som stratil odhad, či sa k nej ešte len blížim, alebo už po nej balansujem. Všetky tieto úkony som

opakoval deň za dňom toľkokrát, že sa z toho začínal stávať rituál s presne zabehnutým postupom, tempom a atmosférou.

Neponáhľal som sa.

V určitom zvrátenom zmysle som mal vlastne všetok čas sveta. Začínal som sa báť, že som zostal naozaj jediný a že som tu len akýmsi omylom prírody alebo z nejakého nevyočítateľného rozmaru vesmíru.

•••

V čase, keď sa Zemou prehnala apokalypsa, som nebol na svete. Otec o nej veľmi nehovoril a časom som dospel k presvedčeniu, že podrobnosti nepoznal asi ani on sám. Podľa rozsahu a následkov odhadoval, že sa mohli vymknúť spod kontroly utajované experimenty so samoreplikovateľnými nanobotmi. Spomínal som si, ako sme s otcom mnohokrát natrafili na hrozivé haldy nehybných autonómnych nanomechanizmov, ktoré sa v posledných okamihoch starého sveta zmenili na osudový nástroj jeho zániku. Životnosť nanobotov bola obmedzená. Mohli existovať len dovtedy, kým neminuli zásobu väzobnej energie. Ak časom nenašli ďalšiu hmotu na replikáciu, zanikli. V epicentre apokalypsy musela vzniknúť replikačná reťazová reakcia, z ktorej sa vytvorila masívna nanovlna. Tá dokázala trikrát obehnúť Zem, kým sa jej vyčerpali zásoby využiteľnej hmoty. Ľudia bohužiaľ neboli výnimkou. Nanovlna za sebou zanechala spúšť a beznádejne mŕtvu pustinu.

Počas našich prieskumov sme neobjavili život v nijakej forme. Nanoboty boli nekompromisne dôsledné. Paradoxom pritom bolo, že pravdepodobnosť môjho narodenia v pôvodnom svete bez apokalypsy, sa rovnala takmer nule.

Môj otec a matka boli obyčajnými vedcami, pracujúcimi tri kilometre pod zemou na detektore veľmi nízkoenergetických neutrín pochádzajúcich zo supernov. Obaja mali na povrchu svoje vlastné šťastné manželstvá a deti. V práci spolu nik-

dy neflirtovali a dokonca si ani neboli zvlášť sympatickí. To, že boli tak hlboko pod zemou, malo svoj význam. Detekcia neutrín s extrémne nízkymi energiami vyžadovala dokonalé odrušenie a tienenie. Detektor navyše využíval exotické vlastnosti supertekutého hélia, ktorého osemdesiat tisíc ton muselo byť udržiavaných pri teplote tri stotiny stupňa nad absolútnou nulou.

V detekčnej fyzike som sa celkom vyznal, otec mi ju často po večeroch zo zánietením vysvetľoval. Po smrti matky to bola jeho druhá láska. Preto som okrem iného vedel aj to, že neutrína sa v héliu zrážali s elektrónmi za vzniku kvázičastíc fononov a rotonov, ktoré potom zaznamenávali desaťtisíce fotonásobičov po obvode nádrže. Boli to zafírové detektory s veľmi nízkou tepelnou kapacitou schopné určiť polohu, kde sa energia v obrovskej nádrži hélia vytvorila a tiež jej veľkosť. Vzájomnou priestorovou koreláciou sa potom dal určiť aj smer priletu neutrína.

V okamihu apokalypsy sa otec s matkou práve vracali na povrch, no pre poruchu uviazli v pretlakovej prechodovej komore, čo im zachránilo život. Všetko na povrchu zničila nanovlna a smolu mala aj obsluha komplexu. Nanoboty prenikli cez ventiláciu do komplexu a narušili hermetickosť nádrže s héliom. Vedci boli v okamihu zmrazení na kosť. Hélium napokon nanoboty zneutralizovalo ale zároveň zatopilo spodnú časť komplexu a príslušné prírodné chodby. Nejaký čas potom trvalo, kým sa trhlinami postupne vstrebalo do hornín.

Otec s matkou pochovali zostatky kolegov a pokúšali sa nájsť spôsob ako prežiť. Na povrchu sa existovať nedalo. Mrazivý chlad a zúriace víchrice umocňovali dielo skazy. Rodičia prepátrali široké okolie, ale nenatrafili na žiadnych ďalších preživších. Spojazdnili preto malý studenofúzny reaktor, ktorý predtým poháňal celý podzemný výskumný komplex. Do viacerých miestností a chodieb nanosili zeminu vyhrabanú okolo výstupnej šachty, zasiali do nej semená, ktoré sa im po-

darilo zachrániť a vytvorili provizórne skleníky, hydroponie a záhrady. Ľahko si zráтали, že skromné zásoby im dlho nevydržia a ak chceli prežiť, museli sa stať sebestační. Komplex mal našťastie vlastný prírodný zdroj vody, čo významne napomohlo ich prežitiu. Otec bol zručný elektrotechnik a poprerábala laboratórne vybavenie na praktické veci každodennej potreby.

Ťažko som si vedel predstaviť, aké to pre nich zo začiatku muselo byť náročné. Vyrovnáť sa so stratou blízkych a začínať úplne odznova. Živorenie ale časom prešlo do skromnej, no celkom prijateľnej existencie a dokonca som sa im narodil aj ja. Matka bohužiaľ krátko po pôrode zomrela na neznámu infekciu, takže som ju poznal iba z otcovho rozprávania a fotografií. Otec o podrobnostiach nikdy nerozprával, no poznal som, že s jej smrťou sa nikdy nezmieril a veľmi mu chýbala. V slabej chvíľke, pri pohári vzácneho vína, mi raz prezradil, že keby nebolo mňa a jeho hlboko vštepeného zmyslu pre zodpovednosť, so všetkým by skoncoval. Vtedy mi prvýkrát ukázal hnedú fľaštičku s batrachotoxínom. Bol som príliš malý, aby som to chápal, ale zapamätal som si miesto, kde fľaštičku schoval. Po mnohých rokoch som ju tam potom našiel.

Neviem, aké detstvo by som prežil v pôvodnom svete bez apokalypsy, ak si odmyslím, že by som sa pravdepodobne ani nenarodil, ale subjektívne mám pocit, že to moje postapokalyptické bolo spokojné. Otec ma vychovával svojsky, ale určite najlepšie ako vedel. Než zomrel pri jednom nešťastnom závale, stihol ma naučiť všetko, čo som potreboval k prežitiu a za to som mu bol vďačný.

V pamäti mi utkvel iba jediný moment, keď som bol na neho naozaj nahneváný. Bolo to tesne pred mojimi siedmymi narodeninami. Aj napriek zákazu som vtedy stál v ľadovom vetre na vysokom pahorku blízko vchodu do podzemia a vy-

zeral otca, ktorý sa mal každú chvíľu vrátiť z potuliek po okolí. Sľúbil mi k narodeninám priniesť prekvapenie a tak som bol netrpezlivý. Ako som tak brázdil pohľadom horizont, moje oči periférne zachytili niečo neobvyklé. Na rozstrapatanom konci orbitálneho kábla, ktorý sa majestátne hompáľal vo výšinách a ktorý som od začiatku svojím detským rozumom vnímal ako prirodzenú súčasť sveta, bliklo dvakrát nejaké svetlo.

Najprv som si myslel, že ma mätie zrak, alebo že sa mi to iba marilo. Chvíľku som koniec kábla pozoroval, ale nič sa nedialo. Keď som už chcel odvrátiť pohľad, svetlo zablikalo znovu. Tentoraz trikrát. Bol som ako zhyponotizovaný, no rýchlo som sa spamätal a rozbehol sa do komplexu po lampáš. Keď som sa celý zadychčaný vrátil, obával som sa, že svetlo už nezabliká, že to bol iba prelud. Zablikalo. Dvakrát za sebou po dva razy. Neváhal som a odpovedal tou istou kombináciou. Svetlo vzápätí zakontrovalo. Raz a hneď na to trikrát. Odpovedal som rovnako. Potom som prebral iniciatívu a zablikal zložitejšiu sériu. Svetlo na konci kábla ju presne zopakovalo. Fascinovane som si so záhadným svetlom na konci kábla vymieňal signály až kým mi vo svietidle nedošla energia.

Bol som zúfalý, bezradný a rozčúlený.

Vedel som, že iný prenosný zdroj svetla už nemáme a chvíľu potrvá, kým sa lampáš znova nabije. Svetlo na konci kábla sa pokúšalo naďalej márne komunikovať, ale ja som mu už nemal ako odpovedať. Po nejakom čase blikanie prestalo a práve vtedy sa na horizonte zjavila otcova silueta. Rozbehol som sa k nemu a vzrušene mu už z diaľky vysvetľoval, čo som práve zažil. Otec tomu ale vôbec nevenoval pozornosť. Bol namrzený, že som ho neposlúchol a že som aj napriek zákazu opustil bezpečie podzemného komplexu. K môjmu popisu výmeny svetelných signálov bol úplne hluchý a ľahostajný. Mohol som hovoriť čokoľvek, neveril by tomu. Dokonca sa

na kábel ani nepozrel. Bral to ako obyčajné detské fantazírovanie.

Od bezmocnosti a pocitu krivdy som sa vtedy rozplakal. Otec mi do rúk vložil malého chrómového koníka s množstvom vrypov a rýh, ktorého našiel niekde cestou a chytil ma jemne za plece. Od zlosti som sa mu ale vytrhol a koníka zahodil do dialky. Otec ho so zvesenou hlavou išiel hľadať a ja som sa utiekol schovať do svojho kútika v komplexe. Keď ho nakoniec našiel, už mi ho neponúkol. Vyložil ho na najvyššiu poličku provizórnej komplexovej kuchynky, kde je doteraz. O svetlách ani koníkovi sme sa potom už nikdy viac nerozprávali. Občas som po nociach kábel tajne pozoroval, no svetlo som už nikdy neuvidel.



Priložil som k očiam starožitný triéder a skúmal koniec kábla. Od čias môjho detstva sa zmenil. Vietor, voda a ľad ho rozorvali ešte viac, takže teraz z neho vytŕčalo oveľa viac výstupkov a konštrukčných prvkov. Poznal som na ňom za tie roky skoro každý detail. Niekedy sa nejaký väčší kus uvoľnil a vypadol. Za ideálneho vetra som potom začul v dialke jeho dunivý dopad.

Skoro na hranici dosahu triédra sa pri dobrej viditeľnosti črtala vysoko na kábli malá vypuklina. Mohlo to byť poškodenie, ale dúfal som, že to bude skôr jeden z troch výťahov, ktoré premávali po vonkajšom obvode kábla. Otec si pamätal, že v okamihu apokalypsy bol jeden z výťahov v dolnej stanici, druhý v hornej a tretí mal práve stúpať na orbitu. Ak to aj výťah bol, ktorý z tých troch by to mohol byť, som vôbec netušil.

Kábel po odtrhnutí pozemného ukotvenia nespadol, ale ostal z obežnej dráhy visieť vďaka geostacionárnemu protizávažiu, ktoré odstredivou silou vyvažovalo jeho hmotnosť. Odtrhnutie však kábel rozkmitalo a slapové sily tieto kmity stále zväčšovali. Koniec kábla sa preto nikdy nezastavil a prebrázdil nad krajinou desiatky kilometrov. Kábel, vyrobený

z vysokoodolného kompozitu, ktorého základ tvorili uhlíkové nanotrubicе, bol sám osebe dostatočne pevný. Problémom bolo, že jeho ukotvenie o stanicu nebolo na také vlnenie konštruované. Namáhanie na ohyb prekračovalo plánovanú medzu a to dlho vydržať nemohlo. Otec na základe hrubých výpočtov odhadol, že druhé ukotvenie sa rozpadne najneskôr do dvadsiaticich rokov. Nemal som dôvod neveriť mu. S výpočtami to vedel.

Devätnáste narodeniny som oslávil pred tromi mesiacmi a veľa možností mi nezostávalo. Buď utečiem z dopadovej zóny, ktorá predstavovala niekoľko stoviek štvorcových kilometrov, čo znamenalo opustiť komplex so všetkými jeho zdrojmi a ochranou a snažiť sa prežiť v zdevastovanej krajine, alebo zaleziem na najhlbšie miesto komplexu a budem dúfať, že dopad, ktorý spôsobí v tejto oblasti ďalšiu kataklizmu, ma v podzemí nepochová zaživa. Ani jedna alternatíva nebola dvakrát lákavá, čas bežal a ja som stále nebol rozhodnutý.

Bola tu ale ešte aj tretia možnosť. Tú som však pokladal za čistú šialenosť. Dostať sa na kábel a zistiť niečo o tom tajomnom svetle z detstva, ktoré ma ani počas uplynulých rokov neprestalo v mysli trápiť. V duchu som sa uškrnul. Aj keď by to bola samovražedná misia, moja existencia by tým aspoň nabrala určitý zmysel.

Úvahami o možnostiach ako sa dostať na kábel som sa začal zaoberať po otcovej smrti. Potreboval som si niečím zamestnať hlavu, aby som sa z tej náhlejšej samoty a prázdnoty v mojom vnútri úplne nezbláznil. Dlhو som tápal, až som jedného dňa pri prieskume odľahlých ruín natrafil na zakliesnený vrak lode. Podľa otcovho rozprávania bol oceán odtiaľto vzdialený stovky kilometrov, takže loď sem musela najskôr dovliecť nanovlna. Vo vraku toho veľa nebolo, no objavil som tam veľké harpúnové delo a v hlave mi skrsol nápad. Ťažký kanón som odmontoval a krvopotne dotiahol na vysoký pa-

horok, dejisko môjho detského zážitku. Opravil som drobné poškodenia a krátke oceľové lanko vymenil za omnoho pevnejšie, ľahšie a hlavne dlhšie z grafénových vlákien, ktoré som vyplietol z jedného laboratórneho zariadenia. Delo som uchytil do masívnej, provizórne zmontovanej konštrukcie a čakal na vhodnú príležitosť.

Odložil som triéder, odhrnul kapucňu a na hlavu si nasadil RR-vízor. UI sa prebudila k životu a na priehľadový displej, cez ktorý som videl reálny obraz okolia, vložila svoje prvky – schémy, grafy a stĺpce číslíc. Keď nezaznamenala žiadnu reakciu, po chvíli sa opýtala:

„Inštrukcie?“

„Skontroluj pokles kábla,“ nariadil som a prstami ohraničil oblasť.

UI preskúmala jeho polohu, porovnala údaje s databázou a prehľadne zvýraznila výškový rozdiel. Od posledného merania kábel poklesol o ďalších pár metrov a jeho pokles narastal. Z detstva si pamätám, že koniec sa vtedy strácal v oblakoch a zo zeme ho takmer nebolo vidieť. Teraz bol oveľa nižšie. Neveštilo to nič dobré. V ľavom dolnom rohu displeja vyskočil odhadovaný čas zrútenia, ktorý UI počítala podľa otcovho algoritmu. Preglgol som. Z niekdajších mesiacov sa skrátil na hodiny. Bol najvyšší čas sa rozhodnúť.

„Skús odhadnúť jeho polohy v čase odteraz za desať hodín“, prikázal som UI.

Priehľadnosť displeja sa zvýšila a ja som zreteľne uvidel vlniaci sa kábel, vedľa ktorého sa v závislosti na čase začali postupne zjavovať jeho budúce digitálne pozície. Jedna z nich mala za necelú hodinu pretínať aj pahorok s harpúnovým delom.

Neveriacky som zalapal po dychu a po chrbte mi prebehli zimomriavky.

Pohyb kábla bol chaotický. Niekedy ubehli celé mesiace, kým sa koniec ukázal v tejto oblasti, no priamo nad pahor-

kom sa zatiaľ nezjavil nikdy. Možno práve toto bol ten zlomový okamih, na ktorý som tak dlho čakal. Možno mi vesmír dával svojím spôsobom znamenie.

Overil som si predpokladanú výšku konca kábla nad pahorkom. Aj s odchýlkou to bolo niečo málo pod štyristo metrov. V navijaku harpúnového dela bolo namotaných okolo päťsto metrov grafénového lanka. Delo malo výškový dostrel okolo šesťsto. Bolo to natesno, ale mohlo to vyjsť.

Cítil som, že okamih rozhodnutia nadišiel. Bolo to buď teraz alebo nikdy. Zovrel som v dlani hnedú fľaštičku. V hlave sa mi premietli všetky spomienky na otca a na jeho nepoľavujúce úsilie a obetavú snahu o to, aby sme prežili a aby sme boli aspoň trochu šťastní. Vybavili sa mi jeho plány a nápady, ktoré už nestihol zrealizovať a na ktorých realizáciu sa tak tešil. Oči mi zvlhli slzami, ktoré v chladnom vetre namrzali. Uvedomil som si, že mu to dlhujem a akákoľvek iná úvaha stráca zmysel. Niečo sa vo mne zlomilo. Napriahol som sa a zahodil fľaštičku do dialky tak, ako kedysi chrómového koníka.

Na hodinkách som si nastavil odhadovaný čas zrútenia, z hlavy sňal RR-vízor a spolu s triédrom ich hodil do batoha. Vrhol som posledný pohľad na kábel a rozbehol sa do komplexu, kde som mal pre každý prípad pripravený záložný batoh so zásobami a vybavením.

Keď som dobiehal ku vchodovej šachte, z mrazivého vzduchu mi šlo roztrhnúť pľúca a srdce chcelo vyskočiť z hrude. Koniec kábla bol takmer nad pahorkom a mne bolo jasné, že zostúpiť do komplexu a vymeniť batohy určite nestíham. Zatočil som priamo k pahorku a dúfal, že na vrchole ma neškolí infarkt.

K delu som dobehol na pokraji síl. Nad hlavou sa mi vo víchrici kýval koniec kábla a jeho výška mi pripadala nekonečná. Uvedomil som si, že budem mať iba jediný pokus. Kým by som grafénové lanko znova zmotal a vystrelil, kábel

bude dávno z dostrelu. V zúfalstve mi napadla spásna myšlienka využiť ako zameriavač RR-vízor. Mal som šťastie, že som si nestihol vymeniť batohy, inak by ostal v komplexe.

Siahol som do batohu a nasadil si ho na hlavu. Priehľadový displej ožil.

„Urči bod, kde musím mieriť, aby som zasiahol kábel na najvhodnejšom mieste,“ prikázal som UI.

„Mám brať do úvahy ovplyvňujúce faktory?“ opýtala sa logicky UI.

„Zohľadni všetko. Poveternostné podmienky, odpor navigačného zariadenia a... podobne,“ spresnil som nervózne.

UI trval výpočet s množstvom premenných niekoľko sekúnd. Displej takmer úplne spriehľadnel a vedľa skutočného kábla sa zjavil mihotajúci sa bod, ktorý sa súčasne s káblom pomaly posúval. Ruky sa mi triasli a skoro som ho nebol schopný hľadáčikom dela zamerať. Zadržal som dych, zovrel päsť a vystrelil.

Delo používalo pre udelenie kinetickej energie vodíkové patróny a hrozilo riziko, že niektoré mohli časom stratiť účinnosť. Počas opravy som urobil pár skúšobných výstrelov a testy dopadli uspokojivo. Nikdy som ale nemohol vedieť, či práve ten nabitý nie je chybný.

Našťastie nebol.

Spätný ráz ma pritlačil k zemi a strhol z RR-vízor. Navijak ticho svišťal. Harpúna opísala ľahký oblúk a vyzeralo to, že minie koniec kábla o dobrý meter. Potom sa ale do nej oprela víchrica a stočila sa presne do stredu spleti nosníkov a výstuží. V duchu som poďakoval UI za bezchybný výpočet. Hrot harpúny tvorila ultratvrdá zliatina z osmia, takže nemal mať problém preraziť čokoľvek mäkkšie než diamant. Navyše hrot obsahoval malé výčnelky, ktoré sa po zásahu odklopili, takže vznikol relatívne pevný kotevný úchyt.

Harpúna narazila s prenikavým cvengotom do jednej ohnutej výstuže a ostala v nej zapichnutá. Až teraz som sa

odvážil vydýchnuť. Lanko malo minimálny previs a tým pádom žiadnu rezervu. Ostávali sekundy, kým napätie v lanku vplyvom pohybu kábla stúpne natolko, že uvoľní poistku navijaka a vyšklbne celý bubon.

Zaklapol som o lanko horolezecké blokanty, našiel RR-vízor, šmaril ho do batohu a skočil na navijak. Blokanty som schmatol presne v okamihu, keď sa bubon s rachotom vytrhol.

Kábel ma strhol a začal unášať, ale ešte som nemal vyhraté. Urobil som blokantmi niekoľko rýchlych záberov, aby som sa dostal z dosahu skaliska, ku ktorému som smeroval. Oprel sa do mňa vietor a pohadzoval si ma, akoby sa tešil, že ma konečne dostal do svojej moci. Ruky mi mrzli a aj napriek termokombinéze mi začal pod kožu prenikať chlad. Ľutoval som, že som si zabudol rukavice.

Udržoval som rovnomerné tempo a pomocou blokantov opatrne šplhal ku spodnej časti kábla. V krajine ubiehajúcej podo mnou som občas rozoznal známe miesto alebo zručaninu. Uvedomil som si, že tá bezútešná pustatina mi vôbec nebude chýbať. Komplex síce bol mojím domovom, ale po otcovej smrti sa stal tak trochu aj pascou. Všetky jeho veci som nechal v stave, v akom sa nachádzali v deň jeho úmrtia. Každá mi pripomínala množstvo bolestných spomienok, no nemal som silu sa ich zbaviť. Bol to nekonečný bludný kruh.

Spodok kábla sa pomaly blížil a ja som začal rozoznávať prvé detaily, ktoré som doteraz poznal len z pozorovania triédrom. Ruky som si takmer necítil a sily ma rýchlo opúšťali. Doľahla na mňa kríza a mal som čo robiť, aby som to na dohľad cieľa nevzdal a nepustil sa. Bezstarostnosť priepasti podo mnou bola lákavá.

Zmobilizoval som posledné rezervy a dohmatol na prvý vyčnievajúci nosník. Pred očami sa mi mihali čierne škvrny a bol som premrznutý. Vytiahol som sa na nosník, prevrátil na chrbát a dlho len tak ležal a dýchal so zavretými očami.

Nemohol som uveriť, že som to dokázal. Ubezpečovalo ma o tom jemné chvenie kábla pod chrbtom.

Keď som otvoril oči a rozhlíadol sa, prvé čo ma upútalo, bol obrovský fosforeskujúci nápis na protíľahlej traverze nad vstupom do servisného schodiska.

„AK SA TI PODARILO DOSTAŤ AŽ SEM, URČITE SA DOSTANEŠ AJ DO VYVAŽOVACEJ STANICE. ČAKÁM.“

V kontexte môjho zážitku z detstva som zarazene dupal, či je odkaz určený mne, alebo bol napísaný všeobecne. Nahováral som si, že by to pokojne mohla byť prvá stopa po blikajúcom svetle.

Vyvažovacia stanica s protizávažím bola vo výške tridsaťšesťtisíc kilometrov nad Zemou. Ak by som mal ísť hore servisným schodiskom, trvalo by mi to roky, nehovoriac o chýbajúcich potravinách a vybavení. Pozrel som sa na stopky. Do zrútenia veľa neostávalo. Mojou jedinou nádejou bol výťah, ktorý som snád' zazrel triédrom.

V čase normálnej prevádzky premávali výťahy medzi obooma koncami rýchlosťou vyše 200 km/h a na orbitu sa dostali za sedem dní. Výťahy boli poháňané slnečnou energiou, ktorú dodávali solárne panely nainštalované na povrchu vyvažovacej stanice. Nepredpokladal som, že by tento pohonný systém ešte fungoval, avšak v propagačných materiáloch, ktoré som našiel v komplexe, bola zmienka, že výťahy boli pre prípad krajnej núdze vybavené pomocnými iónovými motormi, ktoré ich v prípade nebezpečenstva dokázali v krátkom čase dostať až na orbitu. A na to sa už spoliehať celkom dalo.

Potenciálny výťah sa mal nachádzať stovky metrov niekde nado mnou. Povzdychol som si, zdvihol sa na nohy a vrhol úzkostný pohľad na tmavé zdeformované ústie servisného schodiska s bledým nápisom nad ním. Čakal ma výstup, na ktorý som sa vôbec netešil. Lampáš bohužiaľ ostal v batohu v komplexe. Nasadil som si preto aspoň RR-vízor a použil

jeho schematicnú navigáciu cez priehľadový displej. Chvíľu som zvažoval aj myšlienku pošetriť akumulátory a ísť potme, ale zavrhol som to po tom, ako som sa v prítmí na konštrukcii potkol. Zavrel som batoh, prehodil ho cez plece a odhodlane stúpil na prvý poprehýbaný schod.

Na výťah som natrafil vo chvíli, keď som už začínal dostávať krče. Lýtkové svaly som mal v jednom ohni a s ťažkosťami som sa udržal na nohách. Netušil som, v akej výške sa nachádzam, ale vzduch bol citelne redší. Trochu som sa obával, čo nájdem vo vnútri. Cestou hore mi unavená myseľ vykresľovala desivé obrazy ľudských pozostatkov a zdemolovaného interiéru.

Výťah bol však desivo prázdny a bez viditeľného poškodenia. Do mŕtveho ticha kabíny sa ozývalo iba všadeprítomné vrzganie kábla. Ak ním aj niekto cestoval na orbitu, musel sa vydať schodiskom hore, pretože cestou zdola som na nič nenatrafil. Znepokojivou otázkou bolo, prečo nepoužili iónové motory.

„Spoznávaš toto ovládanie?“ opýtal som sa vyčerpane UI a ukázal na riadiaci panel.

„Mám ho v databáze,“ oznámila UI a na priehľadovom displeji vyznačila k jednotlivým ovládacím prvkom vysvetlivky. Chvíľu som ich študoval a potom rezignovane doplnil:

„Zvýrazni prepínač záložného zdroja.“

Jedna z vysvetliviek zablikala.

Bolo mi jasné, že ak by záložný zdroj nenaskočil, mohol som to rovno zabaliť. Predsa len to už bolo skoro dvadsať rokov. S malou dušičkou som stlačil prepínač. Interiér zalialo svetlo, systémy ožili a mne sa uľavilo.

„Vysvetli mi v skratke postup zapnutia iónových motorov,“ prikázal som.

„Pre prístup k tomuto ovládaniu potrebuješ pilotný kód,“ schladila ma rýchlo UI a naznačila tým, prečo posledná posádka motory nevyužila.